

› Home › Bestuur en Organisatie › Volg het beleid › Groen
› Flora en fauna

Natuurinclusief bouwen en ontwerpen

Hoe paradoxaal het ook klinkt, bij de realisatie van nieuwbouw bestaan er veel kansen voor de vergroting van de biodiversiteit van Amsterdam. Nieuwe gebouwen kunnen bijvoorbeeld worden voorzien van neststenen voor vogels; een relatief goedkope inpassing die geschikt is voor mussen, gierwaluwen en spreeuwen. Ook voor vleermuizen kunnen voorzieningen worden ingepast.

Handboek met 20 ideeën

Natuurinclusief bouwen en ontwerpen zorgt voor een gezonde, toekomstbestendige leefomgeving voor mens en dier. Voor elk gebouw of gebied zijn er mogelijkheden. Bijvoorbeeld op de grond (wadi of geveltuin), op het dak en zelfs in de muur. De 20 meest bruikbare ideeën worden toegelicht in het [Handboek Natuurinclusief bouwen en ontwerpen in 20 ideeën](#).

Nestplaatsen voor vogels

De huismus en de gierwaluw broeden in kolonies binnen het stedelijke gebied en zijn afhankelijk van goede 'vaste' nestplaatsen. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Speciale nestkaststenen kunnen vrij gemakkelijk in het toekomstige ontwerp van de geplande nieuwbouw worden ingepast en de kosten zijn bovendien minimaal. Op de onderstaande afbeeldingen zijn voorbeelden van nestkasten voor de gierwaluw en de huismus weergegeven. De nestkasten kunnen worden geïntegreerd in de gevels en kunnen zichtbaar of onzichtbaar worden ingepast.

Zichtbare mussenkasten

Vrijwel onzichtbare gierwaluwkasten

Belangrijk is dat de nestkasten niet in de volle zon geplaatst worden maar aan de noordoostzijde van de gevels. Dit geldt voor zowel de gierwaluw als voor de huismus. Omdat gierwaluwen een vrije val nodig hebben van minstens 3 meter, dienen hun nestkasten daarom bij voorkeur op een hoek of op de kopse kant van het gebouw te worden aangebracht. Omdat beide vogels koloniebroeders zijn, moeten per wooneenheid per soort 5 nestkasten worden gerealiseerd. Voor meer informatie <http://www.checklistgroenbouwen.nl>.

Verblijfplaatsen voor vleermuizen

Ook voor vleermuizen kunnen voorzieningen in gebouwen worden ingepast. De beste methode hiervoor is het in metselen van speciale vleermuisstenen in de spuwmuur (hiervoor is ruimte opgenomen in het Bouwbesluit) waar de dieren zowel in de zomer als in de winter kunnen verblijven. Uit onderzoek is gebleken dat de inbouw van dit soort voorzieningen de isolatiewaarde van de spouw ten goede komt (bron: Zoogdiervereniging Nederland).

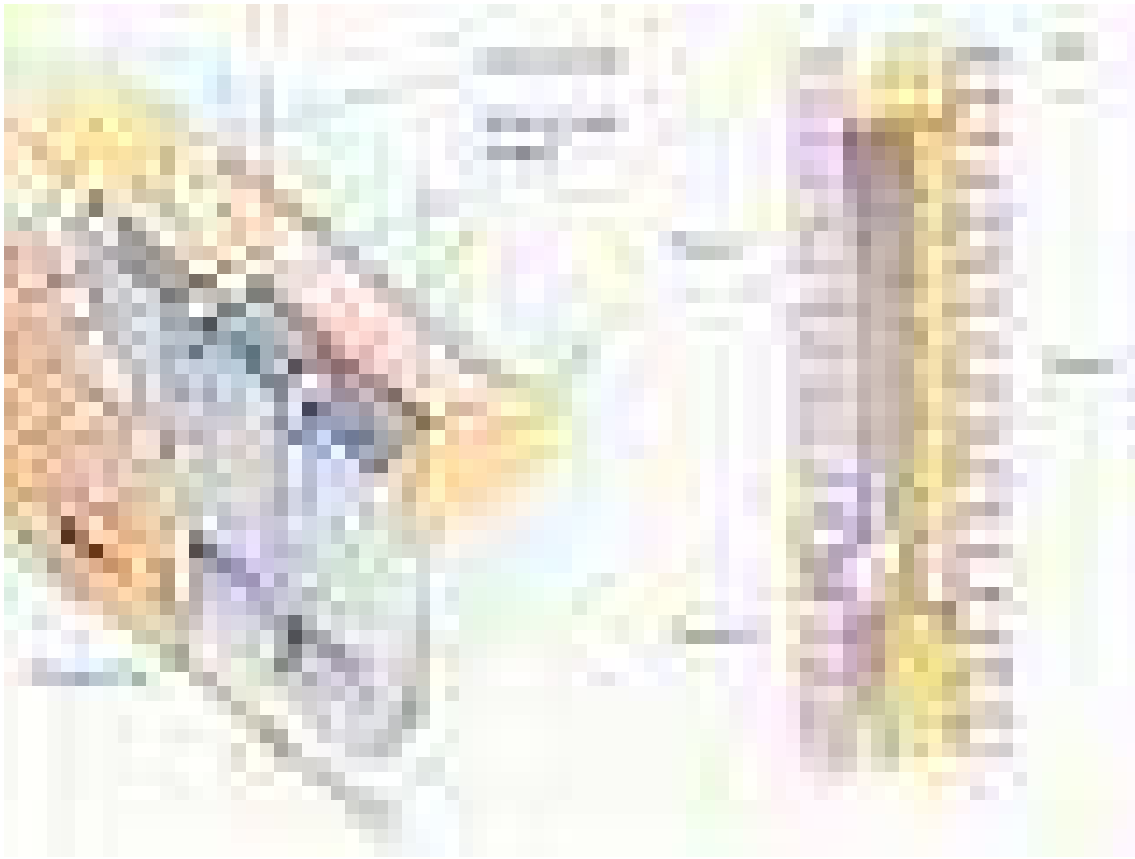
Voorzieningen kunnen zichtbaar, maar ook vrijwel onzichtbaar (op minstens 3 meter hoogte) worden ingepast in of aan de zuidwestzijde van de gevel.

Zichtbare vleermuiskast

Vrijwel onzichtbare (ingemetselde) vleermuiskasten

Technische informatie voor het inpassen van vleermuiskasten in een spouwmuur

Uitgebreide informatie over voorzieningen voor stedelijke vleermuizen is te vinden in de door de Zoogdiervereniging uitgegeven brochure [Vleermuisvriendelijk bouwen](#).

Groene daken en gevels

Natuurinclusief bouwen is ook het benutten van de daken en de gevels. Daken zijn nu vaak grijs en leeg, maar kunnen perfect gebruikt worden voor het aanleggen van een daktuin met sedum of inheemse bomen of struiken. Ook kan de gevel worden bedekt met bijvoorbeeld klimop of wilde wingerd. Groene daken en gevels hebben veel voordelen. Zo zorgen ze ervoor dat gebouwen in de zomer koeler blijven, dat fijnstof in de stad beter wordt afgevangen en dat hevige regenbuien tot wel 90% beter worden opgevangen, waardoor het riool niet overbelast raakt. Op basis van [Amsterdam Rainproof](#) (beoogd Amsterdams beleid) is het wenselijk dat bij nieuwbouw rekening wordt gehouden met dit beleid.

Subsidie aanvragen

Naast het toepassen van dit beleid bij nieuwbouw, is het ook van belang dat de al bestaande Amsterdamse daken worden vergroend. De gemeente stelt daarom subsidie beschikbaar voor het aanleggen van groene daken en gevels. Afhankelijk van uw dakconstructie bestaan verschillende mogelijkheden voor het aanleggen hiervan. Zo kunt u kiezen voor een goed gevulde daktuin, maar ook voor een lichtere beplanting met bijvoorbeeld vetplanten, gras of kruiden. Bij het vergroenen van de gevel kunt u denken aan een bedekking met klimplanten. [Bekijk de mogelijkheden](#) en bereken hoeveel subsidie u kunt ontvangen.

Bijdrage aan de flora en fauna

Ook leveren groene daken en gevels een positieve bijdrage aan de diversiteit van flora en fauna in de stad. Zo is zowel het horizontale als het verticale groen goed voor insecten en wordt hiermee bijgedragen aan de Bijenvriendelijke stad (een motie die unaniem is aangenomen door het college van B&W). Ook worden de insecten die in de beplanting leven vervolgens weer gegeten door vleermuizen en vogels. Op deze manier bevorderen groene daken en gevels het gehele ecosysteem. Bovendien vinden vogels hierin hun nestgelegenheid. Het Mercatorzwembad in Amsterdam-West is een mooi voorbeeld waar zowel horizontaal als verticaal groen is toegepast.

Verticaal groen (Patrick le Blanc)

Horizontaal en verticaal groen op het Mercatorbad

Voor beide groenstructuren is het van belang dat er inheemse planten, bomen en struiken worden gebruikt.

Het werkt!

Op IJburg is bij de realisatie van de woningbouw een deel van de bovenstaande kansen benut. In vele woningen zijn voorzieningen ingepast voor vogels en vleermuizen. Afgelopen jaar is onderzocht wat de resultaten daarvan zijn na 10 jaar en wat blijkt: het is een groot succes! De huismus is inmiddels een algemene soort en ook verschillende soorten vleermuizen vinden er een thuis. Dat is erg gunstig voor de natuur, maar ook voor de bewoners. Deze soorten dragen namelijk zeer sterk bij aan het in toom houden van de insectenstand en creëren zodoende een prettige leefomgeving voor de mens.

Zie ook

English version: [Twenty ideas for Integrating biodiversity in urban planning and development](#)